

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Laitinen, Jyrki; Koivunen, Kirsi

Julkaisun nimi: Digipalveluiden tuntijoita tarvitaan sote-alalle

Julkaisuvuosi: 2020

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Laitinen, J. & Koivunen, K. 30.1.2020. Digipalveluiden tuntijoita tarvitaan sote-alalle. *Kaleva*, p. 38.

Digipalveluiden tuntijoita tarvitaan sote-alalle

Sosiaali- ja terveysala (sote) on murroksessa, ja meillä on jo vuosien ajan ollut laaja sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisprosessi. Alan palvelujärjestelmät ja toimenkuvat muuttuvat ja uudistuvat digitalisaation sekä terveysteknologian kehittyessä.

Sosiaali- ja terveysministeriön erityisasiantuntija Mikko Huovilan (2019) mukaan ensimmäisiä uudenlaisia teknisiä ratkaisuja on otettu käyttöön ja tunnistamme tulevaisuuden moninaisia mahdollisuuksia.

Sote-sektorin asiakkailta on käytössään jo uuteen teknologiaan pohjautuvia laitteita ja sovelluksia, joilla he pystyvät esimerkiksi mittaamaan omia elintoimintojaan, kuten hengitystä ja sydämen sykettä.

Yöunen laatua voi mitata aivosähkökäyrän, leuanlihasten lihasjännityksen, silmänliikkeiden, sydämen sykkeen, liikkumisen, ruumiinlämmön, nukahtamisviiveen, heräillä pysymisen, syljen, veren happikylläisyyden ja verenpaineen avulla.

Mittauksen kohteina voivat lisäksi olla esimerkiksi ravinto, lisäravinteiden vaikutus, nesteytyminen, liikunta ja stressitaso.

Samoin sairaaloissa ja kotihoidossa on edellä mainittujen lisäksi monenlaisia digiratkaisuja kuten etävastaanottoja, etäkonsultaatioita ja nettipalveluja asiakkaille.

Tietoa on tänä päivänä saatavilla valtavat määrät. Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun tutkimusjohtaja Harri Laihoson mu-

YLÄKERTA

JYRKI LAITINEN

KIRSI KOIVUNEN

”Valmistuttuaan asiantuntijat osaavat uudistaa sosiaali- ja terveysalan toimintamalleja digitalisaation keinoin sekä jalkauttaa digitaalisia ratkaisuja käytäntöön.”

kaan (2019) teknologia, automatisaatio, tekoäly ja robotisaatio ovat mullistamassa tietojohdantaa merkittävästi. Päätöksentekoa voidaan automatisoida ja lähivuosina on syntymässä monia muita mielenkiintoisia, täysin uudenlaisia tapoja luoda tiedosta arvoa.

Oulun alueella tapahtuu myös paljon aiheen tiimoilla. Oulun innovaatioallianssin ekosysteemi Oulu Health on eri toimijoiden yhteinen terveysteknologian ja hyvinvointipalvelujen innovointi-, testaus- ja kehitysympäristö.

Tästä yhteistyöstä on syntynyt OuluHealth Labs kokonaisuus, joka toteutetaan yhteistyössä Poh-

jois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin, Oulun kaupungin hyvinvointipalveluiden, Oulun ammattikorkeakoulu Oy:n, BusinessOulun ja yritysten kanssa.

OuluHealth Labs -toimintamallilla edistetään uusien palvelutuotteiden ja terveysteknologian ratkaisujen markkinoille pääsyä. OuluHealth Labs tarjoaa yrityksille todennäköisen ympäristön tuotekehityksen eri vaiheisiin.

Lisäksi se mahdollistaa sote-alan ammattilaisten työssä syntyneiden ideoiden käytäntöön viemisen.

Digitalisaatio edellyttää sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilta uusia käytännön taitoja ja osaamista; uusien informaatioteknologian alan sovellusten ja ratkaisuiden käyttöönottoa sekä digitalisaation jalkauttamista organisaatioihin tehokkaasti johdettuna tavalla.

Teknisten näkökulmien lisäksi myös eettiset kysymykset, tietoturvanäkökulmat sekä henkilöstön koulutus sekä digitalisaatiomuutokseen liittyvät johtamisen elementit osana organisaation toimintaa on huomioitava.

Digitaalisen sosiaali- ja terveyspalveluiden erityisasiantuntijoita ja uudistajia tarvitaan yhä enemmän sosiaali- ja terveydenhuollon erilaisissa tehtävissä ja toimintaympäristöissä. Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) koulutus suuntaa vahvasti tähän tulevaisuuteen.

Oamk aloittaa syksyllä 2020 ainutlaatuisen ylempään amk-tutkintoon johtavan ”Hyvinvointia edistävien digipalveluiden asiantunti-

ja” (DigiSote Master) -koulutuksen. Haku-aika on keväällä 2020. Koulutus suunnitellaan ja toteutetaan tekniikan ja sote-alan asiantuntijoiden monialaisena yhteistyönä.

Opintoihin valittava opiskelijaryhmä koostuu sote-alan ja tekniikan ammattilaisista, jotka haluavat syventää osaamistaan sote-palveluiden digitaalisten ja teknologisten ratkaisujen soveltamiseen ja kehittämiseen.

Oamkin vahvuus on tämänkaltaisen monialaisuus. Oamkissa toteutettavissa Master-koulutuksissa opiskelijoille on tarjolla kymmenen monialaisen opettajatiimin suunnittelemaa ja toteuttamaa opintojaksoa. Opiskelijat opiskelevat näissä eri alojen asiantuntijoista koostuvissa tiimeissä ratkoen aitoja työelämän haasteita.

DigiSote Master -koulutus mahdollistaa osaamisen syventämisen sosiaali- ja terveysalan digitaalisen palveluosaamiseen, monialaisen erityisasiantuntijatyöskentelyyn sekä ihmis- ja asiakaslähtöiseen tutkimukselliseen digitaalisen työelämän kehittämiseen.

Koulutuksessa perehdytään digitaalisiin keinoihin ja toimintamalleihin sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisen ja toteuttamisen edistämiseksi. Tutkinto-ohjelmasta valmistuttuaan asiantuntijat osaavat uudistaa sosiaali- ja terveysalan toimintamalleja digitalisaation keinoin sekä jalkauttaa digitaalisia ratkaisuja käytäntöön.

Jyrki Laitinen on vararehtori ja Kirsi Koivunen yliopettaja Oulun ammattikorkeakoulussa.